

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

't Schoapie

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 19 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 15 november 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf 't Schoapie (verder 't Schoapie). De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Raalte een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkelingen van de peuters. Ze overleggen regelmatig met het consultatiebureau en bespreken dan of er peuters zijn die extra hulp nodig hebben, zoals bijvoorbeeld logopedie. 't Schoapie is actief in de samenwerking met andere organisaties zoals het consultatiebureau en gemeente. Ook werken ze samen met de basisscholen in hun directe omgeving. Tenslotte ervaren de pedagogisch medewerkers voldoende ruimte om, samen met de leiding, de voorschoolse educatie te verbeteren.

Wat kan beter?

We vinden dat de pedagogisch medewerkers en de houder van 't Schoapie stappen kunnen zetten om beter te worden in hun werk. De peuters krijgen namelijk niet altijd de educatie die ze nodig hebben om een goede start te kunnen maken in groep 1 van de basisschool. De pedagogisch medewerkers kunnen bijvoorbeeld de doelen van de thema's beter op de ontwikkeling van de peuters afstemmen. Bovendien kunnen ze de inrichting van het lokaal verrijken zodat de peuters meer uitgedaagd worden om nieuwe dingen te leren. Tot slot kan de leiding van 't Schoapie jaarlijks beter opschrijven waar ze met de pedagogisch medewerkers aan gaat werken. Het is belangrijk dat ze samen verbeterpunten oppakken, vervolgens doen wat is afgesproken en nagaan of dat is gelukt.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Kinderopvangorganisatie:
't Schoapie

LRK-nummer: 134687218

Totaal aantal doelgroepeuters: 10

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	4
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op 't Schoapie.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een ouder, twee pedagogisch medewerkers, de zorgcoördinator en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op 't Schoapie.

Conclusie

We concluderen dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Schoapie op een aantal onderdelen beter kan. De doelgroepeuters krijgen op dit moment niet het aanbod en de educatie die ze nodig hebben om hun (taal)achterstanden in te lopen. Ook ontbreekt het aan planmatig werken aan het verbeteren van de voorschoolse educatie. De sturing op het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie kan beter. Wel zien we dat bij de houder en bij de pedagogisch medewerkers die we spraken, voldoende bewustzijn van de huidige kwaliteit en de noodzaak snel stappen te zetten om de kwaliteit te verbeteren. Overigens hebben de pedagogisch medewerkers de peuters goed in beeld en weten ze met kleine concrete doelen de ontwikkeling van de peuters te stimuleren. Ook heeft 't Schoapie goed contact met externen over zorg voor de (doelgroep)peuters en afstemming over de organisatie.

Context

't Schoapie is tien jaar geleden gestart met de kinderopvang. 't Schoapie geeft nu een aantal jaren uitvoering aan voorschoolse educatie aan peuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar oud, en krijgt daarvoor subsidie van de gemeente Raalte. De groep waar de vve-doelgroepeuters zijn heet 'specialistische kindzorg De Bloemenweide'. 't Schoapie werkt met een aantal basisscholen in Mariënheem samen. Op de dag van het onderzoek waren er zes peuters in de groep 'specialistische kindzorg De Bloemenweide', waarvan drie met een vve-indicatie. In principe staan er twee pedagogisch medewerkers op de groep. Op de dag van het onderzoek was er daarnaast een derde pedagogisch medewerker aanwezig.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

Specialistische kindzorg De Bloemenweide is een nieuwe groep die op 24 juli 2018 door de GGD is bezocht en voldoet aan de basiswaarden voorschoolse educatie voor maximaal 8 peuters. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op 't Schoapie.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

Het aanbod is te weinig doelgericht

We waarderen het aanbod op 't Schoapie als 'kan beter'. Hoewel de pedagogisch medewerkers gebruik maken van een integrale vve-methode ontbreken er verschillende essentiële onderdelen in de uitwerking van dit aanbod.

Elk jaar stellen de pedagogisch medewerkers een jaarplanning op met daarop de thema's. Dit jaar zijn dat er elf. Per thema maken ze vervolgens een uitwerking per ontwikkelingsgebied. Hiermee wordt een eerste aanzet gedaan tot meer planmatig werken. Echter, in de uitwerking ontbreken concrete doelen die de pedagogisch medewerkers op de verschillende ontwikkelingsgebieden willen bereiken. Het overzicht bevat met name activiteiten die aan bod (kunnen) komen in het thema. De uitwerking in de dagplanning ontbreekt eveneens. In de voorbereiding van de thema's vult iedere pedagogisch medewerker zelf de activiteiten in. Door het ontbreken van de dagplanning is niet voor alle pedagogisch medewerkers duidelijk welke activiteiten en doelen de dag ervoor hebben plaats gevonden. Van doelgericht werken is zodoende te weinig sprake.

Daarnaast constateren we dat het aanbod onvoldoende aansluit op de verschillende behoeften van de peuters in de groep. Het aanbod is niet alleen te weinig afgestemd op de verschillende leeftijden van de peuters, ook vinden we dat het aanbod te weinig aansluit op wat de doelgroepeuters en de pientere peuters in de groep nodig hebben.

Tot slot noemen we de inrichting van de ruimte als verbeterpunt. We vinden het positief dat de pedagogisch medewerkers bij elk thema de ruimte anders inrichten. Als we echter kijken naar de materialen in de kasten en de hoeken dan sluiten deze materialen niet altijd aan bij

de belevingswereld van de peuters. Verder ontbreekt het bijvoorbeeld aan pictogrammen en is de ruimte weinig talig ingericht. De houder van 't Schoapie geeft tijdens het onderzoek aan de inrichting van de ruimte te willen verbeteren.

De peuters worden gevolgd en de zorg is beredeneerd

De standaard 'Zicht op ontwikkeling' waarderen we als 'voldoende'. De voorschool volgt de ontwikkelingen van de peuters met een gestandaardiseerd instrument. Op vier momenten in de peuterperiode vullen de pedagogisch medewerkers deze lijsten digitaal in. De pedagogisch medewerkers signaleren wanneer een peuter een achterstand heeft op één van de ontwikkelingsgebieden en zij proberen hier in hun dagelijks handelen op in te spelen door educatieve activiteiten aan te bieden. Door een analyse te maken vanuit het volginstrument beschrijven ze kleine concrete doelen waaraan zij samen met de peuter kunnen werken. Vervolgens vindt na elke periode van circa drie weken een evaluatie plaats waarna een nieuwe cyclus voor de zorg van start gaat. Het geheel is beschreven in een 'Ontwikkelplan vve'. Telkens voor de start van een nieuw plan zijn de ouders van de ontwikkeling van hun kind op de hoogte gebracht.

De pedagogisch medewerkers begeleiden en verrijken het spel van de peuters te weinig

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen geobserveerd. Ondanks de positieve punten die we zien in het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers waarderen we het educatief handelen als 'kan beter'.

Wat beter kan, is het verrijken van het spel van de peuters. Nu wacht de pedagogisch medewerker te veel af wat de peuter wil of gaat doen. Vooral de doelgroeppeuters hebben er echter veel baat bij dat de pedagogisch medewerkers aanbod aanbrengen voor wat de peuters op dat moment in hun ontwikkeling nodig hebben. Dit hebben we te weinig gezien. Daarnaast vinden we dat de tijd efficiënter benut kan worden. Nu gaat er nog veel tijd verloren aan organisatorische zaken.

Naast deze kritische punten zien we ook positieve punten, met name in het pedagogisch handelen. Zo constateren we dat de pedagogisch medewerkers de peuters met respect benaderen en hen feedback geven over wat goed gaat of juist anders zou moeten.

De pedagogisch medewerkers initiëren de externe ondersteuning

De pedagogisch medewerkers hebben op basis van het observatie-instrument in beeld over welke peuters zij zich zorgen maken. Meerdere keren per jaar overleggen ze met het consultatiebureau over deze kinderen (multidisciplinair overleg). Ze gaan samen na welke extra ondersteuning nodig is die de pedagogisch medewerkers niet zelf kunnen bieden. Het consultatiebureau speelt vervolgens een belangrijke rol in het doorverwijzen naar deze hulp. De zorgverzekeraar van de ouders is

vaak de organisatie die deze externe hulp bekostigd. Ook zijn in pandig een orthopedagoog en een logopedist aanwezig die gedurende de dag de peuters ophaalt en de betreffende ondersteuning geeft.

De evaluatie van de externe ondersteuning vindt plaats tezamen met de ouders. De pedagogisch medewerkers proberen hun eigen handelen op de externe ondersteuning af te stemmen.

De samenwerking voldoet in de basis

We waarderen de samenwerking als voldoende. De pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen in Mariënheem om een warme overdracht te realiseren voor de doelgroepeuters.

Voordat een doelgroepeuter naar de basisschool gaat, bespreken zij het ingevulde observatie-instrument en overdrachtsformulier met de ouders en de leraren van groep 1 van de basisschool. Er is daarmee sprake van een warme overdracht. Voor de overige peuters vindt een dergelijke overdracht niet altijd plaats. De pedagogisch medewerkers geven aan dat zij graag vaker terug horen van de basisscholen hoe het met de doelgroepeuters gaat op school. Het is een gemeentelijke afspraak dat dit na drie maanden gebeurt, maar in de praktijk krijgt de voorschool deze informatie niet voor elk kind. Van een inhoudelijke doorgaande lijn naar de basisscholen in Mariënheem is geen sprake. Dit kan verbeterd worden.

De samenwerking met de ouders voldoet in de basis. Dat wil zeggen dat er meerdere momenten zijn in de peuterleeftijd waarop ouders informatie krijgen over de ontwikkeling van hun kind. Voor de ouders vinden met regelmatig een vve-themabijeenkomst plaats. Ook zijn er in het verleden koffieochtenden georganiseerd. Verder krijgen de ouders informatie over het komende thema en over de woorden die daar bij horen. De bibliotheek organiseert leesactiviteiten waar de ouders gebruik van kunnen maken.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

Het in beeld brengen van de ontwikkelingsresultaten van de (doelgroep)peuters kan verbeterd worden

Momenteel zijn er geen doelen gesteld die de locatie met de voorschoolse educatie wil bereiken. Wel doet de voorschool mee met een pilot waarmee de gemeente en de basisscholen resultaten in beeld willen brengen. Een eerste evaluatie daarvan vindt in december plaats.

Doordat de pedagogisch medewerkers op de locatie nu werken met een observatie-instrument is het mogelijk om hier doelen aan te koppelen. Vooralsnog hebben de pedagogisch medewerkers vooral op individueel niveau zicht op de ontwikkeling bij drie jaar en 10 maanden. Het is onduidelijk of het 't Schoapie lukt om de (taal)achterstand van de doelgroepeuters (als groep) in te lopen voordat ze naar de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Een cyclisch proces van kwaliteitszorg ontbreekt

De standaard 'Kwaliteitszorg' waarden we als 'kan beter' omdat niet planmatig wordt gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Wij signaleren dat het vooralsnog ontbreekt aan een beschrijving van de wijze waarop de houder de kwaliteit van de voorschoolse educatie verder ontwikkelt, uitvoert, borgt en evalueert. Zo is er bijvoorbeeld ook geen jaarplan waar de acties voor het komende jaar in zijn uitgewerkt en worden de gemaakte afspraken niet geëvalueerd en geborgd. De houder van 't Schoapie geeft aan het komende jaar werk van de kwaliteitszorg te willen maken.

De kwaliteitscultuur is voldoende

Zowel de pedagogisch medewerkers als de houder zijn druk bezig met het verbeteren van de voorschoolse educatie op 'De Bloemenweide'. Het gezamenlijke doel is om de (doelgroep)peuters voldoende voor te bereiden op groep 1 van de basisschool. Dat vereist kwaliteit van voorschoolse educatie die op dit moment op onderdelen ontbreekt. De houder is zich hiervan bewust en wil graag samen met het team de benodigde stappen zetten. De eerste stappen zijn in die richting gezet door het opstellen van het (wettelijke) pedagogisch werkplan. Dit werkplan is in samenwerking met het gehele team geschreven. De ideeën van de pedagogisch medewerkers, over wat er anders of beter zou kunnen, maken daar onderdeel van uit. Tijdens de gesprekken die we voerden, bleek dat iedereen voldoende ruimte en veiligheid ervaart in het team voor het inbrengen van nieuwe ideeën en andere werkwijzen. De pedagogisch medewerkers krijgen vervolgens ook de ruimte, om in overleg, kwaliteitsverbeteringen door te voeren.

't Schoapie verantwoordt zich aan externen

De verantwoording naar buiten is voldoende aanwezig en daarom waarden we deze standaard als voldoende. De gemeente vraagt van

de houder jaarlijks cijfermatige informatie over de voorschoolse educatie, zoals het aantal doelgroepeuters dat heeft deelgenomen aan voorschoolse educatie (bereik). Van verantwoording over de kwaliteit van de voorschoolse educatie aan de gemeente is geen sprake; omdat de gemeente dit niet vraagt van de houder. Wel zien we dat de houder vrijwillig meedoet met de gemeentebrede pilot om de resultaten beter te kunnen verantwoorden. Ook krijgen de ouders van de peuters regelmatig informatie over wat er op de locatie aan de orde is (geweest) en hoe het met hun kind gaat.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij hebben geen reactie van de houder ontvangen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

